

החבורה הסימטרית

תזכורת

$$1 \rightarrow A_n \hookrightarrow S_n \twoheadrightarrow \{\pm 1\} \rightarrow 1$$

תזכורת

מחלקת צמידות מאופיינת על-ידי מבנה מחזוריים.

הערה

S_n נוצרת על-ידי מחזוריים.

טענה

S_n נוצרת על-ידי החילופים.

הוכחה

מתקיים:

$$(i_1 i_2) \cdots (i_1 i_t) = (i_1 i_t \cdots i_3 i_2)$$

■

הערה

קיימים $\binom{n}{2}$ חילופים.

הערה

$$\begin{aligned} C_{S_n}((1\ 2)) &= \langle S_{\{3, \dots, n\}}, (1\ 2) \rangle \\ &\cong S_2 \times S_{n-2} \end{aligned}$$

ואכן:

$$\frac{n!}{2(n-2)!} = \binom{n}{2}$$

■

מסקנה

לכל $n \geq 3$, מתקיים:

$$Z(S_n) = 1$$

הוכחה

יהי $\sigma \in S_n$.

לכל $1 \leq i, j \leq n$, מתקיים:

$$\sigma \circ (i \ j) \circ \sigma^{-1} = (\sigma(i) \ \sigma(j))$$

אם $\sigma \in Z(S_n)$, אזי לכל $1 \leq i \neq j \leq n$, מתקיים:

$$(i \ j) = (\sigma(i) \ \sigma(j))$$

כלומר:

$$\{i, j\} = \{\sigma(i), \sigma(j)\}$$

נקבע $1 \leq i \leq n$, ונבחר $1 \leq j \neq k \neq i \leq n$.

מתקיים:

$$\{i, j\} \cap \{i, k\} = \{i\}$$

מתקיים:

$$\{\sigma(i), \sigma(j)\} \cap \{\sigma(i), \sigma(k)\} = \{\sigma(i)\}$$

מתקיים:

$$\{i, j\} \cap \{i, k\} = \{\sigma(i), \sigma(j)\} \cap \{\sigma(i), \sigma(k)\}$$

לכן:

$$\sigma(i) = i$$

■

הגדרה

חבורה G היא פשוטה אם אין לה תת-חבורות נורמליות שאינן $1, G$.

דוגמה

לכל p ראשוני, החבורה $\mathbb{Z}_p$ פשוטה אבלית.

הערה

נתבונן בחבורות S_5 ו- A_5 .

נבנה טבלה:

מספר התמורות	סימן	מבנה מחזורים
1	+	(*)(*)(*)(*)(*)
10	-	(**)(*)(*)(*)
20	+	(***)(*)(*)
30	-	(****)(*)
24	+	(*****)
15	+	(**)(**)(*)
20	-	(***)(**)

מיהן תת-החבורות הנורמליות של S_5 ?

כל תת-חבורה נורמלית היא איחוד של מחלקות צמידות.

נקבל כי תת-החבורה הנורמלית היחידה של S_5 היא A_5 .

באופן דומה, נקבל כי A_5 פשוטה.

■